Ilmastovuosikertomus 2025

Ympäristövaliokunta 17.9.2025

JYRI SEPPÄLÄ, Ilmastopaneelin puheenjohtaja
Tutkimusprofessori, Suomen ympäristökeskus

SUOMEN
ILMASTOPANEELI

Tilannekuva ei ole rohkaiseva

- Suomen nettopäästöt eivät ole vähentyneet yli 30 vuoteen, vaikka fossiilisia päästöjä on vähennetty mallikkaasti

- Nykykehityksellä:
  1. Ilmastolain kansalliset 60 % (v. 2030) ja 80 % (v. 2040) päästövähennystavoitteet saavutetaan, jos teknologiset hiilinielut toteutuvat (toteutuminen epävarmaa)
  2. EU:n LULUCF-asetuksen velvoite kaudella 2021–2025 ylittyy huomattavasti, myöskään kauden 2026-2030 velvoitetta ei saavuteta
  3. EU:n taakanjakosektorin tavoite –50 % vuoteen 2030 mennessä on vaarantunut
  4. Ilmastolain kansallista hiilineutraaliustavoitetta 2035 ei saavuteta maankäyttösektorin riittämättömien toimien vuoksi



Sektorikohtaisia huomioita

- **Päästökauppasektorilla** energiantuotannon ja -käytön päästöjen väheneminen jatkunee hyvää vauhtia
  - Energiantuotannon päästövähennys nojaa osin metsäbiomassan ”päästöttömyyteen”, vaikka biomassan energiakäyttö heikentää maankäyttösektorin nettonielua
  - Tätä ei käsitellä ilmastovuosikertomuksessa lainkaan

- **Taakanjakosektorin** kumulatiivisessa päästökehityksessä on epävarmuuksia ilman maankäyttösektorin vaikutustakin eikä nykyisillä toimilla päästä vuoden 2030 EU-velvoitteen tavoitteeseen
  - Maankäyttösektorin tilanteen vaikutusta taakanjakosektorin lopputulokseen on käsitelty ilmastovuosikertomuksessa puutteellisesti
  - Kumulatiivisten päästöjen arvioinnin lopputulos kääntynee vajeeksi

- **Maankäyttösektorin** toimettomuus estää tavoitteiden saavuttamisen
  - MISUa ei olla päivittämässä tällä vaalikaudella, vaikka maankäyttösektorin tilanne on haastava
  - Maankäyttösektorilla on paljon hyödyntämätöntä potentiaalia
  - Jotta velvoitteet saadaan täytettyä ja hiilineutraalius saavutetaan, myös hakkuita on maltillistettava (Ilmastopaneeli 2025)



Mitä paremmin ilmastonmuutoksen hillinnässä ja sopeutumisessa onnistutaan, sitä vähemmän kustannuksia sekä haittaa ihmisille ja luonnolle

- Ilmastonmuutos etenee nopeasti ja sen vaikutukset näkyvät Suomessakin jo nyt
  - Sopeutumissuunnitelman eri teemojen tavoitteiden tilan läpikäymisen lisäksi tarvitaan selkeämpää yhteenvetoa nykyisestä tilanteesta
- Toimimattomuuden kustannukset tulevat kalliiksi
  - Toimimattomuuden kustannukset EU-velvoitteiden näkökulmasta jätetään käsittelemättä, jatkossa oltava oleellinen osa itse vuosikertomusta
  - Onnistuneet päästövähennykset loisivat Suomelle vahvan lähtökohdan siirtyä kohti vuoden 2040 tiukempia tavoitteita
- Suomen ja EU:n etu on saada myös muut torjumaan ilmastonmuutosta
- Politiikkajohdonmukaisuus on ilmastopolitiikan uskottavuuden, kustannustehokkuuden ja vaikuttavuuden edellytys

Kiitos!

JYRI SEPPÄLÄ
jyri.seppala@syke.fi

SUOMEN ILMASTOPANEELI
info@ilmastopaneeli.fi